

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se prijava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neizbrskovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Seja proračunskega odseka avstrijske delegacije.

(Brzjavno poročilo.)

DUNAJ 12. Proračunski odsek avstrijske delegacije je začel po zaključni besedi poročevalca markiza Baequehema, podrobno debatirati o proračunu za zunanje stvari.

Poročevalec je konstatiral, da smer in celotna vsebina politike niso bili po opoziciji resno napadani.

Minister da je popolnoma razprl nekatere izrečene pomisleke. Nasproti deleg. Kramsta povdarjal je poročevalec, da bi izgnanje trozveze mnogo uplivalo na mednarodni politični položaj ter povzročilo drugačno grupiranje veseli in sledačji nasoropalo bistvenega temelja naše mirovne politike. Kar se tiče balkanske akcije da je dopustno upanje, da se zaupno razmerje do Rusije poglobi ter da se soglasno rešijo tudi na novo se pojavljajoča vprašanja.

Na to je odsek prešel v podrobno razpravo.

Nasproti opazkam del. Schönburga, da oblika bruselske konvencije ne odgovarja zakonu ter da se je bati, da bi se taka oblika mogla uvesti tudi o sklepanju trgovinskih pogodb, konstatiral je minister za zunanje stvari, da so trgovinske pogodbe v zakonu določeno označene kakor skupne pogodbe. Minister je na to odgovarjal na razna vprašanja in priporočila ter je povdarjal, da je odpošiljanje trgovinskih strokovnjakov v inozemstvo sicer predvideno v pogodbenem zakonu, vendar je svaril pred prevelikimi nadami ter menil, da je mnogo uspešnejši način, ki je uveden v Nemčiji, Angliji, Franciji in Ameriki, kjer spretnijeje trgovce izveščajo ter jih potem pošiljajo v inozemstvo.

Deleg. Stransky je na to z ozirom na izjavo ogrskega ministerskega predsednika, da se zasedanje delegacij eventualno podaljša preko dovoljenja dvomesečnega proračunskega provizorija, predlagal, naj se posvetovanja proračunskega odseka odgodi do toliko časa, dokler se ne sestane zopet ogrska delegacija, da Avstrija ne doživi več take blamaže, kakor jo je doživela o vsprejetju rekrutnega kontingenta.

Del. Chlumetzky, Derschatta in Pergelt so se izjavili proti predlogu del. Stranskega, kateri predlog je odsek odklonil.

Na to je začela razprava o rednem vojnem proračunu. Odsek je sklenil odpraviti najprej razpravo o vojaških koncesijah, storjenih na Ogrskem in vzeti potem v razpravo redni vojni proračun.

Nadležnik odseka, del. Baernreither, je predložil celo vrsto vprašanj, tičočih se omejenih koncesij, na katera vprašanja je vojni minister obširno odgovarjal.

Vojni minister pl. Pietrech podal je obširen ekspozé, v katerem je povdarjal, da

so naše vojaške ustanove precej zaostale, posebno radi neresenja rekrutne predloga. Minister je pojašnjeval, zakaj se je morala odkloniti predloga glede povišanja rekrutnega kontingenta in je zavrnil napade na vojsko. Povdarjal je, da je sedanja vojska narodna vojska, skupna vojska vseh narodnosti, v kateri uživajo te jednako upoštevanje in jednako zaščito.

Nadalje je izvajal minister, da je potreben jednoten poveljni in službeni jezik in dejal, da bi različnost v poveljnem in službenem jeziku škodljivo vplivala na poveljevanje in vodstvo vojske. Do tega zaključka da sta prišla tudi madjarska državnik Deak in Andrassy, ki sta se potegovala za skupnost vojske, čije razdelitev bi značila tudi razpad skupne monarhije. Radi tega mora se vsaki častnik učiti nemški službeni jezik.

Minister je na to govoril o polkovnem jeziku, kateremu da se že od nekdaj posveča posebna pažnja in se pri častnikih gleda na to, da poznajo jezik polka, pri katerem služijo. Častniki in kadeti, ki se tekom treh let ne naučijo dotičnega polkovnega jezika, so v napredovanju v službi zapostavljeni. Razun tega se v vsaki vojaški šoli poučuje vsak gojenec tudi v enem nemškem jeziku.

Minister je nadalje govoril o prestavljanju častnikov, kar jim daja priliko, da spoznajo različne dežele in narode. Kar se tiče prestavljanja madjarskih častnikov k ogrskim regimentom, pa je minister dejal, da se bo to izvajalo v toliko, kolikor ne bo isto nevarno enotnosti skupne vojske. Govornik je na to obljubil, da se bo v bodoče od častnikov še oostreje zahtevalo dovoljno znanje polkovnih jezikov. Zatrjeval je, da je potrebno, da se v vojski goji ljubezen do domovine in naroda, a vojski morajo tudi biti prešinjani čutom skupnosti, tako, da bo vojska močna zaščita države.

Kar se tiče vprašanja reforme vojaškega kazensko-pravnega reda, dejal je govornik, da je tostransko pravosodno ministerstvo že označilo svoje stališče nasproti diferenčnim točkam, na Ogrskem pa se radi tamošnjih parlamentarnih razmer ni moglo to še zgoditi.

Prihodnja seja bo jutri.

Jz ogrske zbornice.

(Brzjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 12. Poslanec Ugron je stavil k zapisniku predlog, da se ima opustiti izraz »skupna vlada« kot neogrski. Podpredsednik baron Leylitzsch izjavlja iz svojega sedeža kot poslanec, da je ta izraz citiran iz interpelacije grofa Apponyija. Zbornica je z veliko večino glasov odklonila Ugronov predlog. Iz tega se je razvila podrobna debata o rekrutnem kontingentu. Posl. Evgen Molnar je govoril k § 1.

kateri se je hladila skleda, polna zelja in fižola.

»Mari ne poješ sama vsega!« — se je začudil Kimovec ogromni meri jedi.

»Včasih povživam še več, mu je pojasnila, a on si je mislil: »Res delaš, ali za to tudi ješ, da se Bogu smili!«

Zajemala je zopet dalje, odpirala usta zelo široko in jela, kakor da je to zadnjič v življenju. Kimovec se je šudil tolikemu teku in ker je bil tudi sam lačen, je odprl mišnico in izvlekel nekakšno staro žlico ter začel jesti tudi on.

»Menda ne boš puščala, da sem lačen.«

»Lej ga zlodja! Kaj pa ostane meni?!« — se je jezila kakor na videz, ali ni jej bilo ljubo v resnici.

Nekaj časa sta molčala. Vsak je imel povedati nekaj, a nobeden ni vedel, kako bi začel.

Naposled je ona odločila žlico, prekrižala se in začela: »Veš, kaj ti pravim, Kimovec.«

On je zajemal dalje.

BUDIMPEŠTA 12. Razna poslance Molnarja imeli so zašljučne govore k § 1 se poslanci Szederkenyi, Okoliczany in Hollo. — Potem je sledilo glasovanje, pri katerem je bil § 1 z veliko večino glasov vsprejet a vsi protipredlogi, podneseni proti temu paragrafu, so bili odklonjeni.

Potem sledi podrobna debata o § 2. K temu govorijo poslanci: Kovacs (ljudska stranka), Ladislav Okoliczany in Martin Lovaszy (oba od Szederkenyijeve skupine.)

Domobranski minister Nuy se je baval na kratko se sklepni predlogi obeh predgovornikov in je izjavil, da ne more osvojiti sklepnega predloga poslanca Okoliczanyja, da bi se tekom leta 1904 predložil načrt novega vojnega zakona, četudi je vitalnega pomena za vojno upravo in za deželo, da pride do parlamentarne razprave o tem predlogu čim prej. Minister ne more dati nobene obljube, ali kompetentni faktorji da si prizadevajo zelo resno, da se predloži ta zakonski načrt čim prej parlamentu. Ne bi kazalo s kakim prekluzivnim terminom vezati vojni upravi roke. (Minister govori dalje.)

Kar se tiče sklepnega predloga poslanca Lovaszyja, izjavil je minister, da se pridružuje temu predlogu, ki zahteva brisanje vsega § 2. (Splošna pohvala). Po daljši debati se je s privolenjem ministerskega predsednika prekinila razprava o rekrutni predlogi in se bo v jutrajšnji seji razpravljalo o zakonskem načrtu glede reguliranja uradniških plač.

Položaj v vzhodni Aziji.

(Brzjavno poročilo.)

LONDON 12. »Times« doznaja iz Pekinga, da je včeraj kitajski poslanik v Tokiju brzojavil princu Čingu, da javlja na željo japonskega ministerstva za zunanje stvari, da je dospel drugi odgovor Rusije na japonske zahteve, ali da je isti nepovoljen in da ga Japonska ne more vsprejeti. Ako Rusija ne popusti, se bo čutila Japonska prisiljena, poseči po orožju.

LONDON 12. »Times« poroča dalje o brzojavki, katero je kitajski poslanik v Tokiju poslal na princa Činga: Ozirom na mogoči začetek sovražnosti, prosi Japonska Kitajsko vlado, da zadrži najstrožjo nevtrali-teto, da čuva tujce, ki se nahajajo v notranjosti dežele in da vzdržuje red posebno v Šantungu in Jümanu, da ne bi imele inozemne vlasti povoda za agresivno nastopanje.

PARIZ 12. Agencija Havas javlja: Minister za zunanje stvari, Delcassé je objavil danes predpoludne v ministerskem svetu, ki se je obdržaval v elizejski palači, zadnja poročila o rusko-japonskem sporu. Isti so napravili vtis, da se začenja položaj boljšati.

LONDON 12. Reuterjev bureau javlja iz Pekinga, da se trudijo Zjedinjene države, da bi se vstvarila ratifikacija trgov. pogodbe, ki je sklenjena med njimi in Kitajsko. Cilj

obeh vlad da je, osigurirati svoj položaj pred eventualnim nastopom vojne.

LONDON 12. Reuterjev bureau javlja: Izgleda, da se gre pri zadnji brzojavki za nesporazumljenje. Japonski poslanik, Hayashi sicer potrjuje, da je dobila kitajska vlada iz Tokija brzojavko, v kateri se priporoča Kitajski, da ostane v slučaju vojne neutralna, ali misli, da prihaja fraza o pogabljenju za orožje Japonske iz nesporazumljenja v kitajskih črkah brzojavke. Gotovo da še ni, da bi bila vojna odločena stvar, ker Japonska da se vedno trudi, da bi se vzdržal mir.

Brzjavne vesti.

Fuzija parobrodarskih društev.

LIVERPOOL 12. Parobrodarsko društvo

»Austen Line« se je priključilo južno afri-kanski zvezi parobrodarskih društev. Pogodba je stopila takoj v krepost, s čemur se je končala tarifa vojna.

Ministerski predsednik o notranjem položaju v Franciji.

PARIZ 12. Pri včeraj zvečer obdržavanem banketu republikanskega komiteja za trgovino in industrijo, je imel ministerski predsednik Combes govor, v katerem je med ostalim rekel, da se je pokazala ljubezen Francije do miru v tem, da se je dvakrat podvrgla mirovnemu razsodišču in simpatičnemu vsprejemanju suverenov. Vsa upanja in snovij Francije so vkljub nacjonalistom pripravljeni na mir, samo nacjonalisti ga nočejo, ker želijo oslabeti republiko. Ali pravi sovražniki republike da niso vseeno niti nacjonalisti niti monarhistična stranka, ampak klerikalna reakcija. Čast večini parlamenta. Govornik je za tem razvijal program prihod. sesije, ki obsega dveletno vojaško službo, potlačenje kongregacijskega ponka in odnošaj med cerkvijo in državo. Da se pa izvedejo te težke naloge, je neobhodno potrebno — jedinstvo štirih skupin leveice, kakor tudi trgovcev in industrijalcev proti klerikalno-monarhistično nacjonalistični koaliciji. To jedinstvo bodi tudi biten pogoj demokratičnih reform in republikanskega napredka. (Prijetje-vauje).

Trgovinska pogodba Avstrije z Italijo in Meksikom.

DUNAJ 12. Jutrajšnja službena »Wiener Zeitung« bo objavila cesarjevo naredbo, v kateri se podeli vladi pooblastilo za uravnanje trgovinskih in prometnih odnošajev z Italijo in Meksikom. Za obe državi je bilo potrebno skrbeti za urejenje trgovinskih odnošajev od 1. jan. t. l. Iz vsebine dogovora z Italijo je razvidno, da obsega storjeni dogovor, razun navadnega podaljšanja stare pogodbe, izvzemši vinsko klavzulo, tudi naredbo o drugih, posebnih določbah, katerih izvedenje ima legislativno pooblastilo za predpogoj. Isto se zahteva tudi za provizorično pogodbo

PODLISTEK.

Nekaznovano hudodelstvo.

Spisal L. S. Brenov.

I.

Urša je radovedno pritekla gledat. Kimovec je korakal proti njej, ogibaje se gnojnice.

»Praščikom si pa menda že pravila, da se vzameva!« — se je oglašil, ne da bi se ozri nanjo.

»Zakaj?«

»Ker nama tako zločno muzieirajo!«

»Hehehe!«

Tudi Kimovec je raztegnil usta, kakor da se misli zasmejati, a takoj mu je postal obraz zopet hladen in pust.

Pristopil je k njej in jo pogladil po boku, a ona se je branila sramežljivo.

»Beži, no beži! Če naju kdo vidi!«

»Eh, koga bi se toliko bala; naj sva že polnoletna!«

Odišla sta v sobo in sela k mizi, na

»Iz naše moke ne bo kruha.«

»Zakaj?« se je začudil.

»Hm. Tako...«

»Gotovo se sramuješ pred oltar.«

»O! Saj bi šla že v tretje, ampak...«

»No, kaj si se najela trnja?«

»...Ti imaš hčer in jaz ne bi hotela biti mačeha, posebno hčeri, kateri bi se že spodobilo, da je žena.«

Tudi Kimovec je položil žlico in vprašal ravnodušno: »Torej zaradi tega ne bi hotela?«

»Ja.«

»A ko bi se ona možila?«...

»Potem ja.«

»A kdo mi bo potem delal?«

»Jaz.«

Saj jo snubi Kovačev, pa mu je ne dam?«

»Zakaj pa ne?!«

»Saj pravim; kdo mi bo delal potem.«

»Saj pravim, da bom jaz.«

»Potem bo prav.«

Molčala sta nekaj časa in gledala predse. Ura je odbila osem.

»Potemtakem, če se ona omoži, sem jaz kontent.«

»Pa se naj!«

Zopet sta molčala.

»Pa kdaj se bi možila?« je vprašala ona iznenada.

»Po Božiču; prej je ne pustim.«

»Zakaj pa ne?! Tako dolgo pa nočem jaz čakati. Naj se omoži takoj; kje je še predpust!«

»Bomo videli, kaj poreče Kovačev.«

Samo da bi hotel! Tista hiša je bogata čeravno fant ni kaj posebno priden — — — Pa ve, da se misliš oženiti tudi ti?«

»Ne ve nihče razun hčere.«

»Škoda! Ona mu gotovo pove. Škoda, res!«

»Pa naj mu pove!«

»Potem je ne bo hotel jemati, ker veš, da ne gre fant za ljubeznijco.«

(Pride še.)

z Meksikom. Ker pa sedaj ni zbrala državni zbor, a provizorični pogodbi z Italijo in z Meksikom morati brezodločno stopiti v krepko, da ne trpi trgovinski promet s tema državama, kar bi vplivalo na skupno javno gospodarstvo, je bila vlada upravičena storiti izredne korake z gori omenjeno cesarsko odredbo.

Saksonski kralj Jurij.

DRAŽDANI 12. Kralj Jurij se je popeljal danes o poludne v veliki vrt in se je tam nekaj časa sprehajal.

Potovanje praškega knezadškofa.

BRESLAVA 12. Na čast praškega knezadškofa, kardinala Skrbenskega je bil danes v knezadškofovi palači zajuterk.

Predor v Karavankah.

DUNAJ 12. Glasom brzjavne vesti iz Rožne doline na Koroškem začel se je koptati že četrti kilometer predora v Karavankah. Ako bi se delo nadaljevalo tako, kakor do sedaj, prevrtal bi se 7970 m dolg predor koncem leta 1905. Bržkone pa naletijo tudi v severnem delu predora na karbonsko formacijo, kar povzroči, da se delo zavleče.

Splošna stavka.

BARCELONA 12. V Vallau, pokrajina Tarragona, je navstala splošna stavka.

Štrajk brodogradnih delavcev.

MARZELJ 12. Delavci parobrodarskega društva Freysinet so danes v jutro opustili delo v znamenje solidarnosti z njih štrajkujočimi tovariši v Ajacciju in Bastiji. Mislili se, da bo trajal štrajk samo malo časa.

Povečanje plač ogrskim državnim uradnikom.

BUDIMPEŠTA 12. Liberalna stranka je imela danes konferenco v kateri je vprašala v splošnem in v detaljih zakonski načrt o povišanju plač ogrskim državnim uradnikom.

Povečanje akcijskega kapitala budimpeštanske domovinske posojilnice.

BUDIMPEŠTA 12. »Budimpeštanska domovinska posojilnica« je sklenila, da predloži v prihodnjem glavnem zboru povišanje akcijskega kapitala od 10 do 15 milijonov kron. V ta namen se izda 2500 novih delnic.

Volitve v francoski komori.

PARIZ 12. Skupina progresističnih poslancev in svobodne akcije ste zaključili, postavljajo kandidata za predsedništvo komore poslanca Bertranda. (Marne departement).

PARIZ 12. Komora je izvolila predsednikom Henrija Brissona, a za podpredsednike so bili izvoljeni: Etiéne, Leroy, Gerville-Reache in Guilaime.

Bolezen bivše hanoveranske kraljice in danskega kralja.

GMUNDEN 12. O zdravstvenem stanju bivše hanoveranske kraljice je bil izdan nastopni biljetin: Stanje Nj. Vel. se od včeraj ni poslabšalo.

Zdravstveno stanje danskega kralja pokazuje poboljšanje, tako, da ni nobenega pomisleka o predstojećem potovanju, ki ima kmalu nastopiti.

Avstro-ogrski Slovani I. 1903.

II.

Čehoslovani so imeli v obče slabo leto, če tudi popolnoma preziramo veliko gmožno škodo, katero so po leti provzročile uničujoče povodnji. Od vlade niso dosegli ničesar, za kar se bori sedanja glavna, t. j. mladočeška stranka. V avstrijski delegaciji jim je bilo tik konca leta naravnost povedano, da z obstrukcijo ne dosežejo ničesar, torej ne otranjega češkega jezika in ne vnečulšča v Moravii. Čehi torej obetujto, da nemška ali madjarska obstrukcija pomenja vse kaj drugega, nego pa katera si bodi slovenska, in tudi če prihaja ta poslednja od najkrepkejšega slovenskega naroda v cesarstvu. Sistem je pač tak, da daje nacijsionalnim nasprotnikom poguma za nespravljivo postopanje v tem ko tlačijo Slovane, s Čehi vred, vedno bolj in bolj.

Vsled neuspehov mladočeške stranke se je ta med narodom vedno bolj slabila, a na njeno škodo so se krepile druge stranke. Sosebno agrarci so dobivali čim večje podpore med narodom, ki je, kljub vsemu napredku v industriji, še vedno kmetijski narod, kakor drugi slovanski narodi v Avstro-Ogrski in — povsod drugod. A tudi tako zvana državnopravna radikalna stranka je Mladočehom nagajala in se tudi vpešno borila proti njim. V mladočeški stranki sami, ki je tudi državnopravna stranka, je več

odločnih mož, ki so nezadovoljni s taktiko Mladočehov, in je imelo vodstvo mnogo truda, da je pridržalo svoje člene skupaj v svojem klubu. Najodločnejše, in vsopredno z državnopravno radikalno stranko so postopali češki narodni socijalci, med katerimi sta državna poslanca Klofač in Choc neutrdljiva, da pridobivata novih močij svoji stranki. Staročehi so zadobili prošlega leta zadoščanje s tem, da so se Mladočehi radi združili s to stranko in z agrarci v jedno kolo za skupno postopanje proti vladi. Politika Mladočehov se danes ne razločuje od že stare politike Staročehov. Naj si bo postopanje Mladočehov danes pravilno, ali ne, moralni dobiček se je pokazal proti koncu leta v tem, da so se glavne stranke združile, ali vsaj obvezale za skupno in vsopredno postopanje nasproti vladi in Nemcem. To je vesel dogodek, in je bil toliko potreben, ker so tudi Nemci vseh dežel in strank, z majhno izjemo, solidarni v pobijanju vsega tega, kar bi koristilo Čehom in drugim slovanskim narodom.

Nemci češkega kraljestva so korakali dalje na poti do razkrojenja tega kraljestva na nemški ločeni del od češkega dela. Poslednje mesece so tudi višji hierarhi zahtevali za nemške kraje razkrojenje dosedanjih škofij. Nemški svečeniki so po velikem delu že pridobljeni za tako namero. In tako se je, gledé na stari češki program, položenje Čehov izdatno poslabšalo tudi s tem bolj novim gibanjem Nemcev. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je propaganda za ločenje od Rima ravno na Češkem še posebno napredovala tudi prošlega leta.

F. Podgornik.

Vodja „čistih“ — pomočnik Khuenov!

Včeraj smo sporočili o najnovejši senzaciji na Hrvatskem: o pismu, s katerim je dr. Gustav Gaj v Jaski na podlagi avtentičnih izjav enega prvih stebrov Khuenovih, dra. Kršnjavija, bivšega načelnika oddelku za nauk in bogočastje na hrvatski vladi in prvega zaupnika Khuenovega, razkrinkal vodjo »čistih« kakor čisto enostavnega zavveznika prošlega bivšega bana prežalostnega spomina. Včeraj smo povdarjali, ali zdi se nam da ne zadosti glasno to okolaost, da dr. Gaj v Jaski ni nikakor horitelj v politični vihri, ampak miren človek, ki prav za prav ni nikoli posejal v politične borbe. Ta okolnost je važna, ker dru. Gaju se ne more očitati, da bi ga gnala politična strast, ali kakova osebna ambicija, ko je poslal v svet svoje razkritje o vodju »čistih«, marveč se more reči, da ga je vodila le želja, da hrvatska javnost dozna enkrat — resnico! O resnicoljubju dra. Gaja priča že tisti ganljivo-priprosti, a vendar srčno-topli način, kakor pripoveduje, kar je doznal iz kompetentnih ust, kako izvestni ljudje grdo zlorabljajo zaupanje narodovo. Pripoveduje namreč v že omenjenem pismu: »Vse, kar ste mi (Kršnjavi namreč) pripovedovali o Khueni in dru. Franku, v resnici pripovedovali — na to prisezam zopet se svojo pošteno besedo in pred živim Bogom...! In potem pozivlja Kršnjavija, naj zastavi pošteno besedo, da mu (Gaju) ni povedal: 1) da najteži moment v Khuenovem vladanju je bila Božjakovina; 2) da je on (Kršnjavi), ko je Frank ustal (v saboru) v tej stvari, pozorno motril bana, da vidi, kakov utis napravi nanj ta govor; 3) da je (Kršnjavi) valed tega opazil, kako je ban momentano prebledel, a kako mu je potem, ko je videl, da ga Frank jemlje v zaščito, kakor breme padlo z duše; 4) da je (Kršnjavi) po tem govoru vprašal bana: »Wie viel hat er dafür bekommen?« (Koliko je dobil za to?), a ban da je odgovoril: »Vorläufig nichts, aber ich verstehe ihn.« (Za sedaj še nič, ali jaz ga umejem.) Pripomniti treba še, da je bivši intimus bana Khueni v onem razgovoru v Opatiji izjavil tudi to, da je Frank — za to, da je tako lepo opral Khuena v božjakovinski aferi — dobil 20.000 gld. v obliki... honorarja za pravdo proti plinarni!

V včerajšnjem reškem »Novem listu« objavlja dr. Gustav Gaj zopet eno »Odprto pismo«, naslovljeno samo na dra. Kršnjavija. Ker je namreč ta gospod v svojem »dementiju« skušal tajiti, kar je bil govoril v Opatiji, češ, da se on ne spominja, da bi se bil s kom razgovarjal tako v Opatiji, mu dr. Gaj v tem pismu osveža spomin na razne podrobnosti, da se bo »morda vendar spominjal«. Dr. Gaj pravi, da ga je mesece mučila vest, da li ni njegova patrijotična dolžnost, da

spravi v javnost, kar je izvedel v Opatiji?! Ali kolikor-krat je vzel pero v roke, vsakokrat je zopet odložil v vedni nadi, da se Frank ovesti in da privoli v slogo. Ko pa je uvidel, da je aloga definitivno razbita in da Frank nadalje napada ljudi, ki so za svoje politično delo sedeli po ječah, smatral je za svojo patrijotično dolžnost, da oni razgovor obelodani. Dr. Gaj zaključuje to svoje drugo pismo: »Resnica bila mi je in ostane sveta, pak dementirajte vi kolikor hočete, to, kar ste rekli. Jaz ostajam pri tem, kar ste mi povedali in kar sem priobčil, jamčim se svojo pošteno besedo, a pripravljen sem — Bog mi je priča, da branim resnico! — potrditi to s prisego tudi pred sodiščem.«

Beg diplomatov iz Belegagrada.

Brzjav poroča iz Belegrada lakonično: »Ker so zastopniki vlasti odsotni iz Belegrada, ne bo letos novoletnega vsprejema«. S to lakonično brzjavko je blizu označen ves pomen demonstracije bežečih diplomatov: ker so gospodje bežali iz Belegrada, da ne bi morali na vsprejem na novega leta dan, no — pa ne bodo vsprejeti. Gospodje so dosegli, kar so hoteli, ne da bi bil svet nehal vrteti se okoli svoje osi. In v Belemgradu tudi menda ni radi tega nobenega propalega obraza! Da sti Rusija in Avstro-Ogrska odpozvali svoja zastopnika — to je imelo nekaj zmisla. Oai sti prvi interesirani državi na Balkanu in jima je poverjeno razrešenje balkanskega problema. Umevno je torej, da sti hoteli odvaliti od sebe tudi senco vsakega suma, kakor da bi bili oni v kaki zvezi z udeležniki na tragediji v Belemgradu. Ali druge vlasti — izlasti male. Beg njihovih zastopnikov ima odločno kolorit — smešnosti! Evropska diplomacija se zgraža na omenjenih dogodkih v Belemgradu, kakor je vnovič zatrdil predvčerajšnjim naš predivni grof Goluchowski v proračunskem odseku avstrijske delegacije. Sicer pa je menil ta naš minister za vodstvo vnanje — nepolitike, da nimamo razloga, da bi se kazali antipatični nasproti Srbiji. Ali z drugimi besedami: Čez nekoliko dni se naš odposlanec povrne v Beligrad! In tako store bržkone tudi drugi. Odišli so torej možje iz Belegrada, da se zopet — povrnejo! Beligracem pa se ni dogodilo nič drugega, nego da so prišli ob — en novoletni vsprejem! Naj se tolažijo na tej nezgodi, kakor vedo in znajo! Ali šalo na stran in pravimo resno: nasproti Srbiji se dela združena Evropa — smešno.

Konflikt med Rusijo in Japonsko.

Tudi včerajšnji dan nam je prinesel obilico vesti preko Londona. V označenje vrednosti teh vesti bodi konstatirano, da jedna teh vesti poroča, da je v ruskem ministerstvu svetu prišlo do viharne prizorov, ker se je car odločno zavzel za mir in je takoj brzjavno zapovedal admiralu Alekseju, naj ne odreja nikakega premikanja čet; dočim trdi druga ravno nasprotno: da je namreč car končno prepustil admiralu Alekseju, naj on sam odloči za vojno ali mir in da poljubno začne s sovražnostmi.

Iz navskrižja v teh dveh vesteh morejo videti čitatelji, da res ni vredno ozirati se na vse te vesti.

Zabeležena pa bodi vest, ki jo prinaša berlinski »Lokalanzeiger«, glasom katere je car Nikolaj naložil grofu Lamsdorfu, naj nemudoma izda komuniké o rusko-japonskih pogajanjih. Ta komuniké da bo obsejal bitstveno te-le točke: Japonska naj dobi v Koreji razne koncesije. V južni Koreji morejo Japonci ne le v gospodarskih stvareh, ampak tudi v stratežnem oziru nastopati primerno svojim interesom. V severni Koreji dovoli Rusija Japonski popolno komercijelno svobodo. Na meji med Korejo in Mandžurijo naj se določi nevtralen pas 50 kilometrov. Glede Mandžurije ne vsprejema Rusija nikakih pogojev, izjavlja se pa pripravljeno, dovoliti drugim vladam, da tam čuvajo svoje trgovinske interese.

Dnevne novice.

Koerber-Hartlov zistem je zadal zopet hud udarec koroškim Slovincem. Vsi nemški listi poročajo neprikrito radostjo, da je edina slovenska šola, ki so jo imeli koroški Slovinci, ukinjena s valed odloka ministerstva za nauk, s katerim je ta oblast potrdila sklep germanofilskega c. kr. deželnega šolskega sveta, ki je bil odredil da se

šola-petrazrednica pri sv. Jakobu razdeli. — Zastonj je rekuriral občinski zastop. Za glas tega legalnega zastopnika tamošnjega prebivalstva je bil Koerber-Hartlov zistem gluh, pač pa se je hlapčevsko-ponižno pokoril glasovom Nemcev, ki so strupenim sovražtvem proganjali ono edino slovensko šolo v deželi, ki je po eni tretjini slovenska!! Mesto petrazrednice bodo imeli v sv. Jakobu le slovensko dvorazrednico in pa »utrakvistično«, ki pa bo v resnici nemška šola. »Slovenski narod« pravi, da je ministerstvo za nauk s to svojo rešitvijo pogazilo zakon in pravico!!

Slovenski poslanci pa naj le dalje pišejo članke proti — češki obstrukciji in naj pomagajo reševati Koer... pardon — državne potrebe!!

Županom v Dekani je bil izvoljen v soboto gospod Josip Piciga, dosednji prvi svetovalec. To izvolitev beležimo zadoščanjem. Kajti ravno g. Picigo smo priporočali tudi mi v sporazumljenju s tamošnjimi veljaki. Kolikor smo obveščeni so bila glede izvolitve bodočega župana različna mnenja. No, sedaj po dovršeni volitvi, se nadajamo od znanega rodoljubja gg. odbornikov, da se vsi združijo okolo vrlega novega župana na zložno delo za blagor važne občine dekanse.

Zapisniki o splošnem obrtnem davku v okraju pazinskem so izloženi na vpogled davkoplačevalcem na c. kr. okrajnem glavarstvu v Pazinu od dne 12. do 25. januarja 1904 v navadnih uradnih urah.

Tragična smrt mladega srbskega pesnika. Na novega leta dan je umrl v Dubrovniku mladi srbski pesnik Uroš Trojancović, ki je ukljub svoji mladosti moral že krepko potegniti iz kupe trpljenja. Radi svoje pesmi »Bokeška noč« je bil namreč obsojen v daljšo ječo. To je bila njegova smrt. Kajti ravno tedaj, ko je nesrečni mladenič na Dunaju iskal ozdravljenja, so ga aretirali. Brat pokojnikov je v Šibeniku v norišnici. Pogreba se je udeležilo vse mesto. Nikdar še — tako zatrdajo poročila — niso bili Srbi in Hrvatje v tako ganljivem soglasju kakor ob ob tej žalostni priliki.

Kóze na Gorenjskem. Uradno se poroča o tej zadevi to-le: Med delavci, ki so prišli meseca decembra v Hrušico, da bi tam dobili dela pri predoru skozi Karavanke, so se pojavili nekateri slučajni črni kóze. Od 4 delavcev, ki so oboleli na kozah, je eden umrl, drugi trije pa se zdravijo v baraki, ki je nalašč za to pripravljena. Vkljub vsemu temu, da so oblasti vse potrebno poskrbele, da bi se bolezen ne razširila, sta se vendar pojavila še dva slučajja, in sicer v baški dolini in v Podbrdu. Bolnika sta bila prenešana, in sicer jeden v bolnišnico pri sv. Luciji, drugi pa v ono v Podbrdu. Vodstvo železniških del na Dunaju je koj, ko je bilo o tem obveščeno, poslalo na lice mesta svojega uradnika, da v sporazumu s politično oblastjo določi, kaj se ima ukreniti v tem pogledu.

Soglašamo. Nedavno temu je bil »Piccolo« preej hudo prijel poštno upravo radi tega, ker da sta bila na poštnem uradu v Pulju nastavljeni en uradnik in ena uradnica, ki ne poznata jezika prebivalstva, to je, italijanski.

»Piccolo« je imel prav in mi soglašamo z njim.

»Piccolo« je povedal dalje, da je bila uradnica vsled pritožbe puljskega prebivalstva premeščena — če se ne motimo — v Trst, uradnika pa da so premestili v drug oddelek na istem poštnem uradu. Ali »Piccolo« je zopet protestiral, ker je dotični uradnik zopet imel dotike s strankami, s katerimi ni mogel občeati v njih jeziku.

»Piccolo« je imel prav in mi odobrujemo proteste njegove. Da, to je prvi pogoj za vsakogar, ki hoče služiti javnosti v javnih službah: poznati mora jezik prebivalstva! Toda »Piccolo« naj ne prezre, da se njegova opravičena beseda graje obrača še na neko drugo njemu jako bližnjo adresno. Mari ne stoji dejstvo, da je na državnih uradih v Trstu na stotine uradnikov, njegovih (»Piccolovih«) somišljenikov, ki so jezikovno disqualificirani za svoje višje službe, ali konkretnje povedano: ki imajo dan na dan posla tudi s slovenskimi strankami, a ne umevajo ni besedice slovenski?! A ko gre na škodo Slovincem, je »Piccolo« prav in v redu prav to isto, kar graja, če je na škodo italijanskega prebivalstva. A na mestnih uradih?! More-li »Piccolo« tajiti, da ni vsa okolica — ki pripada tej občini — slovenska?! More-li tajiti, da ni v Trstu samem

na stotine Slovencev? Vsi ti imajo posla na mestnih oblastih. Vsaki kažipot navaja vrste slovenskih gospodarstev in poslovanja, ki imajo posla z mestno oblastjo kakor prvo obrtno inštanco.

»Piccolo« naj nam sedaj odgovori, koliko je na magistratu uradnikov, ki bi znali in hoteli s temi strankami občeati v njih materinem jeziku? Kaj? Govorite! In vendar more biti resnica in pravica le ena, brez razlike, ali gre za Italijane ali Slovence!

Soglašamo s »Piccolom«, ako se hudeje, da so v krajih, kjer je Italijanov, nameščeni tudi taki uradniki, ki ne znajo tudi italijanskega jezika. Toda doslednost bi zahtevala od njega, da bi z metlo, s katero boče potmetati pred ptujim, potegnili krepko tudi pred lastnim pragom! Potem se le bi imele njegove pritožbe pravo vrednost. Če pa kdo, ki drugim očita greh sam še huje greši, je to hinavstvo, je to pokvarjenost v mišljenju, ki ogorča in vzbuja čut gausa!

Nekoliko tržaške statistike v l. 1903. V župniji sv. Justa je bilo: 101 poroka, 342 rojstev in 228 smrti. V župniji pri Jezuitih je bilo: 172 porok, 532 rojstev in 366 smrti. V župniji pri sv. Antonu novem je bilo: 577 porok, 1689 rojstev, 1045 smrti. V župniji pri sv. Antonu starem je bilo: 92 porok, 213 rojstev, 127 smrti. V župniji pri sv. Jakobu je bilo: 278 porok, 1142 rojstev, 618 smrti. V mestni bolnišnici je bilo: 11 porok, 388 rojstev in 1411 smrti. Skupno je bilo torej: 1231 porok, 4306 rojstev, 3795 smrti.

Koncert v Zagrebu na korist družbe sv. Cirila in Metodija za Istro je donesel čistega dobička do 4000 kron, a udeležilo se ga je okoli 4000 ljudi. Vse, kar v Zagrebu čuti rodoljubno in demokratski — od rodoljubnega generala do obrtnika in delavca, — je prihitelo na to prireditve.

Bratno društvo »Narodni dom« v Škrbini bo imelo svoj redni občni zbor dne 24. t. m. točno ob 3. uri popoldne v prostorih g. Ivana Adamiča št. 30 s sledečim dnevnim redom: pozdrav predsednika, poročilo o društvenem delovanju leta 1903, predložitev računov za leto 1903, volitev novega odbora, nasveti. Po zborovanju bo imel gospod učitelj Ravbar kratek nagovor v slovo na kar mu možki zbor zapoje odhodnico.

Društvo slovenskih in hrvatskih dijakov vpodobljajoče umetnosti »Vesna« na Dunaju priredi svoj IV. redni občni zbor, dne 15. prosinca ob 7. uri zvečer, s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo odseka za razstavo. 4. Predavanja. 5. Služajnosti.

Slovenski gostje dobrodošli! — Društveni lokal: III. Richter-Restaurations-Reheweg 1.

Ruskij kružok. Odbor ruskega kružka javlja tem potom č. udinjam, da bo torej za nje pouk v četrtek, 14. t. m. ob 5. uri popoldne. S tem pa ni rečeno, da gg. učenci ne smejo k pouku; nasprotno: kdor izmed učenecv more, naj le pride, kakor prihajajo tudi one dame, katerim ni prepozno, ob ponedeljkih in petkih ob navadni večerni uri k pouku skupno z gospodi.

Na svidenje torej toliko učenci kolikor učenke, kdor le more, v četrtek ob 5. in potem v petek ob 7. in pol uri.

Poskus samomora. Josip Bertoso, stanujoči v ulici del Fortino št. 4 je že del časa neozdravljivo bolan. Včeraj v jutro okoli 8. ure je revež pograbil v obupu nož ter se z istim začel mesariti: porezal se je za pestjo na obeh rokah, na vratu in na prsin. Rane, katere si je zadal, pa niso nevarne. Njegovi sorodniki so poklicali zdravnika s pomožne postaje društva »Igen«, kateri je revežu obvezali rane ter ga potem dal z nosilnico prenesti v bolnišnico.

Še en poskus samomora. Sinoči okoli 8. ure je prišla neka žena na policijo ter tam javila, da na prostoru pred stolnico Sv. Justa leži neki človek, kateri da se je najbrže zastrupil. Redarstvena oblast je takoj obvestila o tem zdravniško postajo ter ob enem poslala na lice mesta kancelista Oraša. Ko sta zdravnik se zdravniške postaje in kancelist Oraš dospela na gori omenjeni prostor sta res našla tam na tleh ležalega človeka. Ko je zdravnik pristopil k njemu, ni mogel nesrečnež spregovoriti niti besede. Spoznavši, da je oni človek pil strup in videč, da je nevarnost velika, mu je zdravnik takoj na lice mesta izpral želodec. Mej tem so pa drugi našli, kakih 15 korakov daleč stekleničico, kateri je

pa manjkalo dno. Jasno je bilo, da je nesrečnež izpil strup iz one stekleničice ter potem isto vrzel preč. Zdravnik ni mogel spoznati, kakšne vrste strup je bil v stekleničici. Ker nesrečnež še vedno ni mogel govoriti, so ga prepeljali v bolnišnico, ne da bi se vedelo, kdo da je.

Pozneje je pa prišla v bolnišnico neka mlada ženska ter prosila, da bi smela videti tega nesrečneža, kar so jej seveda dovolili. Ko je pa prišla k njegovi postelji, je takoj zagnala krik, ker je v njem spoznala svojega ljubimca 36-letnega težaka Ivana Turkoviča iz zagate del Forno št. 1.

Tudi Turkovič je spoznal svojo ljubico, a govoriti še vedno ni mogel. Glede vzrokov, radi katerih je Turkovič to storil, se pa ne ve še nič.

Tajinstveno umorstvo. V drugi polovici decembra so bili našli v vodovju pri morskem Biogradu v Dalmaciji možko truplo. Po vseh znamenjih je bilo sklepati, da je bil dotičnik umorjen in da je morilec (ali morilci) potem vrzel mrtvo truplo v morje. Ali pri truplu niso našli ničesar, po čemer bi bilo možno konstatirati identiteto umorjenčeve. Morilec so bili namreč toliko previdni, da so izrezali tudi znamenja na perilu. Nekateri listi so hoteli vedeti, da je umorjen nek dunajski kupčijski potovalec, drugi so zopet menili, da je neki umirovljeni orožnik. Obe ti domnevanji sti se izkazali neopravičeni. Sedaj pa javljajo iz Šibenika, da je neka tamkaj bivajoča Fani Brandtner po fotografiji trupla spoznala v istem svojega bivšega gospodarja, trgovca z vinom Santo Justija iz Opatije.

Tepen je bil 50-letni postrežek Josip Glavatič iz ulice Riborgo 6, katerega je nekdo precej hudo oklesal po desnem očesu. Glavatič je moral na zdravniško postajo, kjer je dobil potrebno zdravniško pomoč.

Nezgodbe na delu. 45-letni težak Fran Klančič si je ranil kazalec desne roke.

44 letnemu vozniku Ivanu Šegolinu z istrske ceste št. 240 je neki kos lesa odskočil v obraz ter mu prebil spodnjo ustnico.

Oba sta šla na zdravniško postajo, kjer so prvemu obvezali ranjeni prst a drugemu zašili prebito ustnico.

Občinska pomjanska okradena. V občinski urad v Pomjanu so v eni zadnjih noči udrti tatovi in so odnesli 1900 kron. »Piccolo« pravi, da »se zdi«, da so orožniki že na sledi tatovom. Eden istih da je iz Koštabone, drugi iz Trsta.

2160 kron je izgubil neki hlapec v Kampiku. Denar je bil dvignil istega dne v Ljubljani. Ker pa je bil istega dne v Kampiku semenj, težko da bi se zgledal — »pošteni najditelj«.

Razne vesti.

Spomenik Levu XIII. Iz Rima javljajo, da so vsi kardinali, ki so bili imenovani po pokojnem papežu, minole sobote sklenili, da Levu XIII. postavijo v Lateranu (papeški palači v Rimu) na lastne stroške nagroben spomenik. Vodstvo na izvajanju tega sklepa je poverjeno kardinalu Serafinu Vannutelliju.

Povsodi jednaki! Iz Oseka brzojavljajo dne 11. t. m.: Sinoči so v tukajšnjem gledališču predstavljali opereto »Rastelbinder«, v kateri je bilo tudi nekaj protislovanskih kupletov. Hrvatsko občinstvo je začelo bučno protestirati proti žaljivim izrazom, dočim je nekaj navzočih Nemcev jelo reagirati. Prišlo je do pretepa. Nekega Nemca, ki se je posebno drzno vedel nasproti Hrvatim, so vrgli iz gledališča.

Tako se je zgodilo v Oseku, v kraljevini Hrvatski, na slovanskih tleh. V tujino hodijo, med druge narode, da žalijo tam domačine. In še ponašajo se, da s tem vrše veliko — kulturno misijo!

Železnica po beneški Sloveniji. Veliko zanimanje je za železnico, katere pride podlajšana od Čedad, deloma po beneški Sloveniji, do nove avstrijske proge iz Trsta po soški dolini. Črta je že v obče določena. Iz lokalnih čedadskih interesov so jo mislili tako izvesti, da bi ne služila Slovincem; a poznejša pogajanja in zahteve slovenskih provincijalskih poslancev, Trinkota in Kukovec, so vendar imele toliko vspeha, da Slovinci dobe svojo postajo v obliži Sv. Petra. Črta utegne postati tem važnejša, če se zgradi železnica iz Ljubljane čez Idrijo do Sv. Lucije pri Tolminu. Tako bi Italija precej skrajšala zvezo s Hrvatsko, a katero je v živahni trgovski zvezi. Tudi za Kranjsko bi bila velikega pomena.

Književnost in umetnost.

Opera »Petar Svačić«. — Kakor smo včeraj brzojavno izvedeli, se je vprizoritev opere »Petar Svačić« preložila na petek dne 16. t. m. radi štekih nepredvidjenih zaprek, ki so navstale v zadnjem času. Obe slovenski glasila v Ljubljani prinašati lepe podlistke o gornji operi in o mladem skladatelju, g. Josipu Mandiću. Iz podlistka, ki ga je prinesel »Slov. Narod« v svoji št. od dne 11. t. m., posnemljemo:

»Ta opera je prvo večje glasbeno delo, s katerim stopa mladi glasbenik pred slovensko in hrvatsko javnost. Z ozirom na to, kakor zlasti z ozirom na dejstva, da je libreto te opere, katerega je napisal poznani hrvatski pesnik dr. Traoplesar, povzet iz hrvatske slavne prošlosti, vzbuja ta opera ne samo v Ljubljani, kjer se prvič uprizori, ampak tudi po vsem Hrvatskem veliko zanimanje. Zlasti pričakujejo na Hrvatskem z napeto pozornostjo, kako se izreče slovenska javnost o prvencu mladega, komaj dvajsetletnega hrvatskega umetnika, kateremu je slovenska Talja gostoljubno otvorila svoj dom in ga vsprepela pod svoje okrilje v času, ko mu doma na Hrvatskem niso mogli — in morda ako bi mogli, bi tudi ne hoteli — odpreti muzin domači hram. In še nekaj drugega je, kar vzbuja vsepovsodi občno pozornost in zanimanje! Nekaj nenavadnega je to. Mladenč, — Mandić je rojen l. 1883. v Trstu — ki se je jedva otresel prahu šolskih klopi in ki je jedva odložil učne knjige iz rok, stopa pred javnost z velikim delom, ki naj bo na višku glasbene umetnosti. Nam Jugoslovanom, ki smo bili doslej navajeni, da so se nam predstavljali naši domači umetniki šele v krepki moški dobi, se nam zdi korak mladega skladatelja, stopiti odločno v svet in ga primorati k spoštovanju in mu izsiliti ugled, nenavaden in drzovit. Kakšni filistri smo mi! Ali so samo zreli močje talentirani in nadarjeni, ali morejo smo taki uplivati s svojim umom na javnost in si izvojevati spoštovanje in ugled? Kako abotno mnenje je to! Krepka samozavest, živa vera v samega sebe in v moč svoje nadarjenosti in umetnosti, zaupanje v svoje duševne sile vodi tudi mladeniča k zmagici«.

Trgovina.

Borzna poročila dne 12. januarja.

Tržaška borza.

Napoleon K 19.05 — 19.08 — angleške lire K 23.90 do 23.95, Lond. in kratek termin K 239.50 — 240.10, Fra. čija K 95.15 — 95.45, Italija K 95.15 — 95.45, italijanski bankovci K 95.20 — 95.45, Nemčija K 117.10 — 117.40, nemški bankovci K 117.15 — 117.40, avstrijska ednotna renta K 100.40 — 100.70, ogrska krona renta K 99.00 — 99.40, italijanska renta K 101.75 — 102.25, kreditne akcije K 678.00 — 682.00, državne železnice K 674.00 — 677.00, Lombardi K 85.50 — 87.50, Lloydove akcije K 770.00 — 780.00. — Srečke: Tisa K 324 — 330 —, Kredit K 464 — do 472 —, Bodenkredit 1880 K 290 — 296 —, Bodenkredit 1889 K 283 — 287 —, Turške K 134.50 do 136.50, Srbske 2% — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.45	100.55
Avstrijska renta v srebru	100.45	100.55
Avstrijska renta v zlatu	120.30	120.45
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	100.50	100.60
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	93.05	93.10
„ „ v kronah 4 1/2 %	118.90	119 —
„ „ „ 3 1/2 %	99.15	99.10
„ „ „ 3 1/2 %	91 —	91.10
Akije nacionalne banke	1596 —	1600 —
Kreditne akcije	681.25	678.75
London, 10 Lstr.	239.60	239.65
100 državnih mark	117.20	117.17 1/2
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.05	19.07
100 ital. lir	95.25	95.30
Cesarski cekini	11.32	11.33

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.45; 5% italijanska renta 102.30, španski exterior 86.87 akcije otomanske banke 590 —.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 87.80, meñjice na London 251.75, avstrijska zlata renta 102.05, ogrska 4%, zlata renta 100.25, Landerbank —, turške srečke 129.50, parizka banka 11.14, italijanske mridijonalne akcije 725 —, akcije Rio Tinto 12.58, Mlačno.

Lond. (Sklep.) Konsolidirani dolg 87 1/16, Lombardi 3 1/2, srebru 27 1/16, španska renta 86 —, italijanska renta 101 1/2, tržni diskont 3 1/16, meñjice na Dunaju 24.23, dohodki banke 920.000, izplačila banke —, Trdnješa.

Tržna poročila 12. januarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.90 do 7.91, za oktober od 7.69 do 7.71. Rž za april K 6.65 do 6.66, za maj — do —. Oves za april K 5.51 do 5.52, za maj — do —. Koruza za maj K 5.37 do 5.38.

Pšenica: ponudbe srednje: povpraševanje: zboljšano, povoljnije. Prodaja 24.006 met st., nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. — Vreme: mraz.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43 1/4 frk, za marec 43 1/4 frk.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za januar 35 1/4, za marec 35 1/4, za maj 36 1/4, za september 37 1/4, vzdržano: kava Rio navadna loco 34.37, navadna reelna 38.41, navadna dobra 42.44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za januar 16.35,

za februar 16.40, za marec 16.55, za maj 16.80, za avgust. 17.20, za oktober 17.50 Mlačo. (Vreme Dež.)

Lond. Sladkor iz repe surov 8 1/4 Sh, Java 9.03 — Sh. Mlačo.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.75 do 66 —, za september K — do —, jan.-avg. 64.75 do 65.75, Concassé in Mellaspile promptno K 68.50 do 69.50, za sept. K — do —, jan.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Vzdržano; nespremenjeno; 5 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15 —, rž za februar 15 —, za marec-april 15 —, za marec-junij 15.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.20, za februar 21.25, za marec-april 21.30, za marec-junij 21.30, (mirno). — Moka za tekoči mesec 28.95, za februar 28.90, za marec - april 28.80, za marec-junij 28.75 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 51.75, za februar 51.50, za marec-april 51.50, za maj-avgust 51.25 (Mlačno). Špirit za tekoči mesec 43.75, za februar 44.75, za marec-april 44 —, za maj-avgust 43.25 (napeto) — Sladkor surov 88° uso nov 21 1/2 — 22 — (mirno) bel za tekoči mesec 24.87 1/2 za februar 25 — (mlačno), za maj-avgust 26 —, za okt.-jan. 26.50 rafiniran, 56 1/2 — 57 — Dež.

Trgovina se zaklanimi prešiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na naš trg 160 prešičev. Kupčija se je nekoliko popravila ter se je prodalo polovico doslejšega blaga in tudi nekaj iz stare zaloge. Prodalo se je prav malo po 110 — in sicer zbranega blaga, boljša vrsta je šla po K 102 a slabša po K 90 — 92.

Tovarna pohišva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

GRLOBOL, KAŠELI, NAHOD, UPADAJE GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten vspeh.

Izdeluje P. Prendini, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter zahtevati vedno „Pastiglie Prendini“ koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

Za božično in novoletno darilo!

395 komadov samo glđ 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekoma s posrebrneno, verzično; 1 krasna spila za kravate se simli biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za možke ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajco in ov. atnik, jamčeno iz 3 double zlata; 6 žepnih rut iz pristnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lepo toiletno ogledalo z etvijem in lepim glavnikom; 1 lepo dišeče toiletno milo; 1 beležnica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.

Posilja po povzetju ali predplačilu.

H. Spingarn, Krakov 43.

Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nož s 2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži vsa kemu po en tak nož.

Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakov in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Veliki izbor snovij za obleke, ki se po mer izgotovijo v lastni krojašnici.

Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako nizki ceni.

PODRUŽNICA:

ALLA CITTA DI LONDRA

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Najboljši in najpopolnejši
glasovirji (pianini)
se skupijo največje proti takojšnemu plačilu
ali na mesečne obroke (tudi na deželo) nepo-
sedno tovarnarju
HENRIK BREMITZ-u
c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov)
v TRSTU, Borzni trg št. 9.
Svetovna razstava v Parizu 1903. največje odlikovanje Avstro-
Ogrske za glasovirje.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

"Alla Città di Trieste"
tvrške

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“
a krojačnica, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V
prodajalnici ima tudi zalogo pe-
rila za delavski stan po izvenredno
nizkih cenah. Izbor boljših in
navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

Enonadstropna hiša

v Vipavi, sezidana pred 10 leti, se prodá
po jako ugodnim pogoji. Hiša stoji lepo
napravljena v središču trga ter je pri-
pravna za vsako obrt; obstoji pa iz 2
kuhinj in 5 sob ter pripada k hiši tudi
občinski deli ter gozdne pravice. Po-
jasnila daje Ernest Pegan, trgovec v
Trstu, ulica Torrente št. 38.

Železniški delavci

z lasti za vrtanje min, avstro-ogrski po-
paniki, se takoj vsprejmejo. Dotični naj-
se predstavijo v centralni pisarni pod-
jetja za zidanje železnice na Opčinah
dvorec (Villa) Olga.

Precizijska ura sestav Bonheur

so najboljšega teka in
popolnoma ploščnate
vitke remont. ure na
sidro, hermetično za-
tvojene tako, da je
precizijsko kolesje ob-
varovano pred menja-
jočo se temperaturo.

Jeklena remont. K 9,
ravno tako na sidro, 15

rubinov, z vidnim tekom na sidro na kazalu,
5 letnim pisanim jamstvom za precizni tek,
od jekla K 19.—, od srebra K 23.—, od
dvojnatega double zlata (okrovje prevlečeno
z pristnim zlatom, tedaj ne pozlačeno) z traj-
nim jamstvom za zlati lesk K 22.—, od 14
karatn. zlata K 60.—. Ura na sidro za dame-
posebno ploščnata »Bonheur« najf. kakovosti
K 31.—, od srebra K 37.—. Veržice od
dvojnatega double zlata v modernih oblikah
po K 6.—, 8.— in 12.— in sicer po teži.

Sestav Roskopf, od niklja, remont ura.
K 6.—, ravno ista na sidro, patent K 8.50
z dvojnatega pokrovoma od srebra »Roskopf«
K 14.50.

Vdebliva se po poštnem povzetju od to-
varniške zaloge

M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX. Bergg. 3.
Rizik je izključen, ker se sprejme kar ne guaa.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v
ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

Svoji k svojim!

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z iz-
vlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi
že medicinalno moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni di-
halnega organa ter zlasti odpravijo katare, bronhijalne, želodčne in
črevesne zasklizenja.

Ena škatljica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vzganim imenom „Ravasini“ ter
zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: **Lekarna Ravasini v Trstu.**

Vdobivaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazza Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica
Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Ficciola
Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Varabasso pri sv. Antonu nov.; v
GORICI: Cristofolletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler, in v glavnih lekarnah v
Avstro-Ogrskeje.

Salvator balzam (Liquor aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli,
zagrljenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdravi matenico,
jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.
Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje
na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano do-
mače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje
poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in
okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno najfineje in drugih
vrst pohištva dobrega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki
množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov tvrške Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem
in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar-
narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole,
gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega
lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsja.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je
razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
testenine po jako nizkih cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda-
sijo vpredmeti tudi na mesečne obroke.

Jakob Stanko Godina

VELIKO ZALOGO

olja, kisa, mila, sveč in drugih

slanih predmetov

v ulici Giulia št. 76.

Trgovina z jestvinami in delikatesami

Peter Novak

Ulica Commerciale št. 7

TRST.

Priporoča se slavnemu občinstvu
v mestu in na deželi za mnogo-
brojen obisk in jamči za točno
in najboljšo postrežbo.

Pošiljatve na deželo izvršujejo se
točno in sicer po poštnem povzetju.

AVIANO & SCHEGA

tovarna ščetk in čopičev

Prodaja na debelo in drobno.

Ugodne cene.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega
in najfinejega. Najfineje testenine po
jako nizkih cenah ter moko, žito, ovso
in otrobi. Razpošilja naročeno blago
tudi na deželo na debelo in drobno
po jako nizki ceni.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih plaem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu izrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.